

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Sermo in tractatu nuptiarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Thomas. Serto veraz fide habentibus: quod signatum fuit in apostolis, qui simul cū Thoma erant congregati: et Thomas eius verum deum et verum hominem est confessus. Septimo predicatoibus et doctoribus, quod figuratum est: quoniam discipulis ad mare Tiberiadis piscantibus apparuit, et eos piscari docuit. doctores et predicatores semper instruit. Octavo his qui transiunt a culpa ad gratiam: quod figuratur in apparitione facta discipulis in Galilea: que transigratio interpretatur. Nono his qui digne sumunt sacramentum eucharistie, quod figuratur quando apostolis recumbentibus in cenaculo dominus apparuit. Decimo, habentibus misericordiam proximo, et tribulatis ex compassione mentis: quod figuratur quoniam apparuit discipulis, qui tristes erant de suo recessu: et duxit eos in montem Oliveti: et benedixit eis: et in celum ascendit. Conemini igitur charissimi habere has proprietates: ut digni sitis: quod Christus vobis per gratiam spiritualiter appareat. Unde beatus Augustinus in sermone de hac die dicit. Peccator de indulgentia desperare non debet. Si in latro paradysum meruit: cur non mereatur veniam christianus? Et si illi dominus dum crucifigitur miseretur: multo magis huic miseretur dum resurgit. Nam si passionis humilitas Deum prestatit contenti: resurrectionis gloria quantum tribuet deprecanti? Igitur cum beato propheta et rege David: cum hoc sit dies quam fecit dominus, exultemus et letemur in eo. Ut ad veram resurrectionem nos perducatur Iesus Christus dominus noster per gratiam, et in futuro per gloriam. Amen.

In celebratione nuptiarum sermo.

Honorabile connubium in omnibus thorus immaculatus: fornicatores enim et adulteros iudicabit Deus. Apost. Paulus ad Hebr. 12. concedente domino celebraturi sacramentum matrimonij inter istas personas, Charissimi, pro aliqua brevi vestra consolatione aliquot verba duxi charitatibus vestris ad hoc propositum inducere, et pro omnia informatione. Unde scire debetis, quod fuerunt quidam heretici pessimi, qui Tatiani et Martiani dicti sunt: qui omnino damnabant sacramentum matrimonij: illud fornicariis et raptoribus comparantes. Verum ecclesia catholica hoc errore damnato nuptias legitime factas approbavit: ut habetur dist. 33. ca. Si qua

liter vivere. Prima est qd vir dicitur diligere uxorem, et uxor uirum non
amore ribaldorum, sed virtuosorum. Ad Ephe. 5. Viri diligite
uxores vestras sicut Christus dilexit Ecclesiam. Christus autem
dilexit ecclesiam uero amore, et animam suam posuit pro ea.
Vir autem qui uxorem suam diligit, seipsum diligit, ut dicitur
ad Ephe. 5. Iste amor debet habere quatuor. scilicet maiestatem,
perpetuitatem, precordialitatem, et singularitatem: que signi-
ficatur per anulum, qui significat coniunctionem uiri et mu-
lieris. Nam anulus debet esse aureus: quoniam ille amor ex-
cedit omnes amores sicut aurum metalla. Secundo anulus
est rotundus, quia amor ille nunquam debet finire nisi per mor-
tem. Tertio in digito quarto ponitur ex quo uena procedit ad
cor. Quarto est unus et non duo: quia coniugium sanctum et im-
maculatum non admittit alium uirum, nec aliam uxorem. Sec-
unda regula est. Viri non rapiere uxorem suam, et mulier
debet tunc parere. Unde beatus Augustinus. Si non ambulauerit ad
manum. Peccator de indulgentia delictu inimicorum ruforum.
Si paradisi meruit: cur non mereatur etiam sunt probate, et
si illi dominus dum crucifigitur tales delectant uirum.
Et miserebitur dum resurgit. Nam si uirum suum. Alii suspecti
et iste sunt contenti rebus, et sub manu uiri tenende: aliter
magnum periculum est. Que dam sunt medie: quia adhuc non
bene probate: et iste nec nimis arctate, nec nimis late sunt.
Est autem uxor corripienda tribus modis. Primo, secundum
timorem Dei. Secundo, secundum confusionem mundi per
opprobria. Tertio, baculo: ut dicit Chrysostomus super Mat-
theum. Tertia regula, uir debet honorare uxorem suam, et ipsa
uirum suum reuereri. 1. Pet. 3. Infirmiori uasculo honorem im-
pertientes. Tenetur enim uir magis honorare uxorem, quam
uor uirum: exemplum de phiala et mortario: et uxor debet re-
uereri uirum uerbis: et opere: exemplo Sare, que uirum suum
dominum appellabat. Quarta regula est, qd uir debet conuersari
et cohabitare uxori: nec ipsa debet a viro suo discedere. Nam
talis separatio est causa multorum malorum. Unde nec pro-
pter infirmitatem, nec propter quamcunq; aliam causam uir
debet dimittere uxorem, nec uxor uirum, excepta causa fornica-
tionis. Matth. 5. Omnis qui reliquerit uxorem suam, excepta
causa

In celebratione nuptiarum.

causa fornicationis, facit eam mechari. Est Apostol. 1. ad Cor.
7. Precipio non ego, sed dñs. q̄ vxor nō discedat a viro. Quin-
ta regula est. vir debet vxorem suam gubernare, et ipsa virum
suum iuuare. Nā tenetur eam alere, et vestire, et c. Vtra illos qui
comedunt oīa que hnt in tabernis: et vxor remanet domi fidelis
dentibus: et etiā vxor debet iuuare virum iuxta illud Gen. 2. Fas-
ciamus ei adiutorium simile sibi. Sexta regula, vir debet red-
dere debitum vxori, et vxor viro. 1. Cor. 7. Vxori vir debet red-
dere: similiter aut viro mulier. Vxor. n. non habet p̄tatem sui cor-
poris, sed vir: similiter vir non habet p̄tatem sui corporis, sed
mulier. Nolite fraudari adinuicem, nisi ex p̄sensu ad tps, vt va-
cens orationi: et iterum reuertimini in idipsum: ne forte tentet
vos satanas pp̄ incontinentiam v̄iam. Debent aut abstinere a
coitu coniuges tpe cōionis, festiuitatum, ieiuniorum, p̄ceptis,
et ab lactationis pueri: et tpe menstruorum. Iste sunt sex hydrye
positę ad purificationem matrimonij. Tertio est honorabile ma-
trimonium ex prolis educatione. De hoc dicit David ps. 127.
filij tui sicut nouelle oliuarum. s. p̄sichri moribus semper vi-
rides virtutibus, victoriosi in tribulationibus et tentationib:
oleum producentes in miserationibus. Equidem hęc bonos
filios et bonas filias non est in p̄tate parentum, sed dei misere-
tis. Legimus. n. multos sanctos patres filios pessimos habuisse:
sicut Abrahā, Ismael, Isaac, Esau, Jacob filios, qui Joseph
fr̄em venderunt Ezechias rex Manassem: et cōtra mali p̄s
habuerunt bonos filios, sicut Amōn Josiam. Debent tñ pater
et m̄s sicut nutriunt corpus filij: ita et aīam instruere per bonā
doctrinam. Et qñ quis vxorem accipit: s̄m Chrysof. debet in-
uestigare vitam parentum eius: quia vt plurimuz filij moribus
assimulantur parentibus. Et sepius mediatores nuptiarum mul-
ta mendacia dicunt. q̄ pessima iuencula dicitur bona, et lu-
sor, et ebriosus videtur modestus: et hoc est magnuz p̄s. Ideo
patres debent filios suos, et filias admonere vt sint puri in ex-
teriori conuersatione, remouendo eos ab inhonestis, et assuefa-
cientes eos laboribus et literis: ab eis societates malas amouē-
do: ad ecclesiam sepe eos ducentes tam filios quam filias, con-
tra illos qui filias domi relinquunt solas et sepe eos, cum va-
cat, in societatem ducere debet, et vt optimi sint curare tenen-

tur. His igitur modis honorabile erit connubium, et thorus
immaculatus. Et sic faciendo et hic habebitis gratiam, et in fu-
turo gloriam. Ad quam nos perducatur Iesus Christus domi-
nus noster, qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat per om-
nia secula seculorum Amen.

In electione alicuius prelati. Plebani, Archipresbyteri vel
Rectoris alicuius ecclesie, Sermo.

Sacerdos maior illius ecclesie, vel alius cui id commissum
fuerit, congregatis electoribus pro electione, poterit infra scri-
pta vel similia verba pro futuro electionis celebratione exhor-
tatorum ipsis facere.

Nec quisquam sibi sumat honorem, sed qui vocatus
est a domino tanquam Aaron. Heb. v. cap. Celebra-
turi electionem futuri Plebani, domini observan-
dissimi, non incongrue verbum prefatum assumpsi:
quo clare et evidenter Apostolus Paulus qualem prelatum
debeatis eligere vobis insinuat, videlicet, tales qui huiusmodi
honorem ambiciose non querat, qui secundum voluntates Dei
sit, et qui ornatus virtutibus tanquam Aaron existat. Non enim
huc convenistis ut terrenum et corporis vobis eligatis prefe-
ctum: sed ut pastorem animarum vestrarum, mediatorem inter
vos et Deum: qui vos Deo omnipotenti reddat gratos et acce-
ptos: qui animarum vestrarum saluti intentus sit, diligens vi-
sidium correptor, et virtutum plantator in vobis existat. Qui
doctrina, exemplis, opere et charitate, ad eternam vos salutem
perducatur. Cum igitur spiritualem patrem eligere et animarum
vestrarum curatorem creare debeatis: tanto magis debetis
eniti ad tales electionem: quanto maior et potior anima corpo-
re existat. Hoc autem facietis: si ea que vobis beatus Aposto-
lus proponit, servaveritis, videlicet quod eligatis non eum qui
arroganter sibi hanc plebem usurpare conatur, sed virum a
Deo vocatum et virtuosum: prout dicebat thema assumptum.
Neque quisquam sibi sumat honorem: sed qui vocatus est a Deo
tanquam alter Aaron. In quibus verbis tria facit Apostolus.
Primo ambiciosum excludit. Secundo canonicam institutio-
nem inducit. Tertio dignam executionem exprimit. **P**rimo
ergo ambiciosum excludit. Sunt enim qui appetant alijs pre-
poni